Nᴱᴿ 105.

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Poniedziałek dnia 5 Września v. s. 1832 Roku.

Wiadomości Krajowe.

Sankt-Petersburg dnia 27 sierpnia.

Przez naywyższy dyplomat pod dniem 13 sierpnia, Przenaywielebnieyszy Metropolita, *Agafangel*, nayłaskawiey mianowany Kawalerem orderu *S. Włodzimierza 2go stopnia Wielkiego Krzyża*, na okazanie względów Monarszych ku pobożney gorliwości tego Arcy-Kapłana, okazaney w rzeczach dobra powszechnego, a szczególniey w czasie grassowania w *Sewastopolu* zaraźliwey choroby.

— Przez naywyższe rozkazy dzienne, *D. 22 sierpnia, w Carskiém-Siele*: Naznaczeni: Liczący się w Armii Jenerał-Major *Kozłow 1szy*, na Kommendanta do *Grodna*, na mieysce liczącego się w Kawaleryi Podpółkownika *von Berg*; Podpółkownik Ekaterynosławskiego Grenadyerskiego półku *Czigir*, Dowodzącym tegoż półku, na mieysce Półkownika *Koszkarowa 1go*. Na osnowie Ustaw Cesarskiey Akademii Woyskowey, Sztabs Oficerami dla dowodzenia instrukcyynymi w niey Oficerami: 2otey artylleryyskiey brygady Półkownik *Żukowski 3ci*, Batalionu Odwodowego 1szey Brygady Saperów Podpółkownik *Blau*, Jeneralnego Sztabu Półkownik *Rokasowski*.

Jego Cesarska Mość oświadcza naywyższe zadowolenie: Dowódzcy półku Mozdockiego Kozackiego, liczącemu się w Kawaleryi Półkownikowi *von Zassowi*; Dowódzcy Kubańskiego półku Kozackiego, liczącemu się w Kawaleryi Podpółkownikowi *Uskowu*; Kapitanowi półku Butyrskiego pieszego *Andrejewskiemu-Milewskiemu* i Podporucznikowi *Smidowiczowi*, Kapitanowi półku Erywańskiego Karabinjerów *Antonowu*; półków strzeleckich: 39go Podporucznikowi *Esaułowu 1mu*, i Chorąłemu *Łaczinowu*; 40go Majorowi *Barzuljowi*; Sztabs-Kapitanowi *Soroczanowi*; Porucznikom *Pulle* i *Bykowu 3mu* i 42go Majorowi *Makarowu*, za odznaczenie się, okazane przez nich w bitwach z Góralami. (*R.I.*)

— Nayjaśnieyszy Cesarz Jegomość rozkazać raczył: PP. Jenerałom, Sztabs-i-Ober Oficerom, uwolnionym ze służby z mundurem, byłego w Warszawie oddziału Gwardyi i byłego Korpusu Litewskiego, nosić mundury, nie dawnieyszego kształtu, ale podług formy, teraz w woyskach tych będącey. (*G.S.*)

— Przez naywyższy rozkaz dzienny, z dnia 23 sierpnia, Jego Cesarska Mość oświadcza naywyższe zadowolenie Półkownikowi Korpusu Żandarmów, *Priklońskiemu*, za odznaczające się wypełnienie włożonego nań polecenia. Zmarły Kommendant twierdzy Akkermańskiey, Podpółkownik półku pieszego Ekaterynburskiego *Kjurto*, wykreśla się z listy rang. (*R. I.*)

— Nayłaskawiey udarowani złotemi medalami na wstędze orderu S. Anny, dla noszenia w pętelce, z napisem: *za ratunek ginących*: Bielski Głowa Miasta Rejestrator Kollegialny *Kosowicz*, za uratowanie dziecięcia piersiami jeszcze karmiącego się z pożaru; i Alexandrowski syn kupiecki Jan *Perwuszyn*, za uratowanie tonącey w rzece niewiasty; srebrnym medalem na wstędze orderu S. Anny, gubernii Mohilewskiey, powiatu Czerykowskiego, włościanin PP. *Benkendorfow*, Klim *Fedorow*, za uratowanie tonącey. (*G.S.P.*)

— Ukazy Rządzącego Senatu:

1) D. 18 sierpnia 1832 z Połączonego zebrania pierwszych trzech Departamentów, *o tém, ażeby sprawy o małoletnich zbrodniarzach, w tych Guberniach, gdzie nié masz Sądow Sumiennych, przedstawiane były do Senatu, ustanowionym na sprawy kryminalne w ogólności porządkiem.*

2) D. 19 sierpnia 1832 z 2go Oddziału 5go Departamentu, *ażeby mieysca sądowe, na czas przyszły w policzaniu kaleczących sobie członki obywatelom i gromadom za rekrutów, trzymały się § 336 Ustawy Rekruckiey.*

3) D. 20 sierpnia 1832 roku z Połączonego zebrania pierwszych trzech Departamentów, *o pniewszczyznie i pieniądzach sztrafowych, za samowolne rąbanie małey miary drzew dębowych.*

4) D. 23 sierpnia 1832 z 1go Departamentu, *o porządku wybierania głos mających* (гласныхъ do rad mieskich.)

5) D. 23 sierpnia 1832 z 1go Departamentu, *o usunieniu ze służby i nieprzyymowaniu na przyszłość nigdzie chorążego Garińskiego i Porucznika Szczegłowa.*

6) D. 24 sierpnia 1832 r. z 1go Departamentu, *względem płacenia pensyi Urzędnikom wysyłanym na służbę do Syberyi i kraju Zakaukazkiego.*

7) D. 25 sierpnia 1832 r. z 1go Departamentu, *o wydawaniu połowiczney płacy roczney Urzędnikom, zostającym pod sądem, z aresztowaniem ich we własnych kwaterach.* (G.S.)

Austrya.

Wiedeń dnia 23 sierpnia.

Ze wszystkich stron Państwa deputacye składają młodszemu Królowi Węgierskiemu uczucia radości, iż szczęśliwie uniknął grożącego mu niebespieczeństwa. Dziś powszechnie tu głoszą, że Kapitan *Reindl*, od zadaney sobie rany, po chybionym okrutnym i zbrodniczym zamiarze, umarł w więzieniu.

— *Dnia 29* —

W *Konstantynopolu* okazała się wielka niespokoyność, gdy się dowiedziano o odwrocie *Husseina* Paszy. Lękano się o bezpieczeństwo miasta, dla tego z naywiększym pospiechem sprowadzono woysko. *Hussein* Pasza ma bydź od armii odwołany, jego mieysce ma zająć *Reschid* Pasza. Wiadomości te pochodzą z listów handlowych. (*G.W.*)

Francya.

Paryż dnia 24 sierpnia.

Gdy onegday wieczorem wracał Król Jmć do *St. Cloud*, z podróży przedsięwziętey do *Eu*, Xiążęta *Orleanu* i *Nemours* wystąpili konno naprzeciw niego do *St. Denis*. Monarcha, wyjechawszy o godzinie 5tey rano z *Eu*, powrót swóy tak urządził, iż teraz w dzień jechał przez mieysca, które pierwiey przebywał w nocy. Wszędzie (donosi *Monitor*) mieszkańcy miast i wsi okazywali swoje przywiązanie. Miasteczko *Aumale*, którego nazwisko nosi czwarty syn Króla, wystawiło na prędce bramę tryumfalną, ozdobioną tróykolorowemi chorągwiami, z napisem: *Dla Ludwika Filipa, on ocalił Francyą.* Na ratuszu przedstawiono Monarsze 24 panien, które, nie mając rodziców, biorą tam wychowanie kosztem Królowey. Dał Monarcha posłuchanie władzom, i mówił z nayznakomitszemi obywatelami o handlu i rzemiosłach. Podobny zapał okazano w *Beauvais* i *Beaumont*, gdzie Król odprawił przegląd gwardyi narodowey. Wszędzie, gdzie cholera grassuje, zostawił Monarcha dowody swojey szczodrobliwości.

Wczoray Król Jmć, w towarzystwie Królowey i Xiężny *Adelaidy* przybył z *St. Cloud* do tuteyszey stolicy i przewodniczył w Radzie Mi-

nistrów, na którey także Hrabia *Montalivet*, zupełnie wyzdrowiawszy, był obecnym. Po tey radzie, która blisko 4ry godziny trwała, wyjechał Król na powrót do *St. Cloud*.

Wczoray Xiężna Bragancka otrzymała listy od *Don Pedra*; słychać jednak, iż nie mają bydź zaspokajające.

Onegday w wieczór Posłowie Austryacki i Pruski składali swe uszanowanie Królowi w *St. Cloud*. Wczoray rano Xiążęta *Orleanu* i *Nemours*, byli przytomni manewrom 4ch batalionów tamecznego garnizonu. Gdy wracali Xiążęta do *Tuilleries*, potknął się koń pod Xięciem *Nemours*; tak, że mu przygniotł nogę, ale bez niebezpieczeństwa. Po opatrzeniu nogi, udali się obay Xiążęta najętym powozem do *St. Cloud*.

Dzienniki oppozycyyne, prędki powrót Hrabiego *Sebastiani*, przypisują wielkiemu nagromadzeniu się interessów, którym Pan *Argout*, dwa sprawując wydziały, dać rady nie może, nie zaś skuteczności kąpieli, których dopiero od 8 dni używał.

Kapitan inżynierów *Carnot*, syn sławnego Jenerała, umarł na cholerę, przeżywszy 36 lat.

Gazeta *Tribune* została wczoray 64ty raz zabrana przez policyą, tak na poczcie, jak i w expedycyi.

Piszą z *Tulonu* pod dniem 19 b. m.:—„Administracya wojenna, zażądała od wydziału morskiego 45 dział 36cio-funtowych, aby nasz brzeg w zupełności uzbroić, które też na bateryach ustawiono. Młyny prochowe odebrały rozkaz opatrzenia tuteysze magazyny prochowe. Ośmnaście okrętów pierwszego rzędu (okrętów liniowych i fregat), mają tu bydź przygotowane pod żagle, dla których 11,500 ludzi jest przeznaczonych.

Kommendant *Roszelli* odebrał rozkaz tworzyć z przybyłych wychodzców bataliony.

Araby zakupili w *Londynie* bardzo wiele prochu dla powstania, które organizuje były *Dey Algieru*, o czém gabinet *St. James* zawiadomił rząd Francuzki.

— *Dnia 25* —

Journal du Commerce donosi, iż na odprawioney Radzie Ministrów, nie tylko była mowa o zwołaniu Izb na dzień 3 października, lecz oraz o odmianie Ministrów i mianowaniu nowych Parów. Do składu nowego gabinetu pod przewodnictwem Marszałka *Soult*, mają należeć Panowie *Dupin*, *Bertin de Vaux*, *Humann*, *Guizot* i *Thiers*.

W całym kraju czynią przysposobienia, potrzebne do urządzenia gwardyi narodowey ruchomey. Zdaje się, iż tylko w prowincyach wschodnich odłożono tymczasowie takowe przedsięwzięcie.

Courrier Français mówi, że przysięgli nie są kontenci z zapadłego wyroku sądowego na *Lepage*: rozumieli oni bowiem, że go uwolnią od kary śmierci, uznając go winnym samego zamiaru, a nie spełnionego morderstwa. Ten sam wypadek miał mieysce teraz w Anglii względem *Dennis Collins*. Pokazuje się, że i przysięgli powinni znać cokolwiek prawa.

Redaktor *Gazety du Finisterre*, o potwarz prywatney osoby oskarżony, z powodu równości głosów za i przeciw, sądownie uwolniony, na appellacyą ze strony rządu, skazany został na uwięzienie i karę pieniężną. Lecz Sąd Kassacyyny na zasadzie, że kiedy skarżący milczy, trzecia strona przeciw zapadłemu wyrokowi występować nie może, ostatni wyrok za niebyły uznał.

Z Tulonu 19 sierpnia.—Wyszedł ważny rozkaz, aby nie tylko obadwa trzymasztowe okręty *Trocadero* i *Majestueux*, ale wszystkie okręty i fregaty mieć w pogotowiu. Ztąd jednak niemożna pewnych wyprowadzać wniosków, gdyż podobne rozkazy były już kilka razy dawane i cofnięte.

Dnia 17 b. m. okręt *Marengo* zawinął do *Tulonu*, wysadziwszy na ląd w *Marsylii* jeden batalion 20go pułku piechoty liniowey z *Oran*.

Jenerał *Clouet* pisał list z *Nantes* pod dniem 22 do Xięcia *Orleanu*, w którym mówi: „Dowiaduję się, że Magistrat w *Laval*, podarował W. Xięciey Mości *jatagan* (miecz), którym u pewnego dzierżawcy do zachowania zostawił. Przywięzuję do niego wiele ceny, ponieważ go otrzymałem od pułku, którym dowodziłem w bitwie pod *Statoonelli*. Chciałem go synowi pozostawić. Gdy jednak w lepszych rękach, jak W. X. Mości, nie może się znaydować, ośmielam się, Mości Xiążę, przesłać, należący do tego miecza łańcużek, który przyymując uszczęśliwisz i t. d.

Podług telegraficznych doniesień z d. 21 b. m., rozruchy w *Montpellier* zupełnie uspokojone zostały, przez roztropne osobiste wdanie się Prefekta.

O akcie małżeństwa Xiężniczki *Ludwiki*, który, ze względu na starożytny styl, dał powód do rozmaitych uwag, dowiadujemy się, iż, ani Baron *Pasquier*, ani żaden Minister, nie należeli do jego napisania. W archiwum Izby Parów znaydują się dwie xięgi w tey rzeczy: jedna z czasu rządu Cesarskiego, z orłami i insygniami Cesarskiemi, obeymuje akta małżeńskie Xiążąt i Xiężniczek domu *Napoleona*, a druga, w ponsowy safian oprawna i liliami ozdobiona, zaczyna się od powrótu *Burbonów*, i zawiera akt małżeństwa Xiężney *Berry*. Teraz żądano od Wielkiego Referendarza kopii aktu małżeństwa Królowey *Hortensyi*, Xięcia *Hieronima*, *Napoleona* i Xiężney *Berry*, i po długiém roztrząsaniu, przyjęto formę aktu Xiężney *Berry*. Większą jeszcze zwraca uwagę to, iż postanowiono utrzymać xięgę starszey linii.

Wczoray odprawiło się w jednym z tuteyszych kościołów żałobne nabożeństwo za zmarłego syna *Napoleona*: tłok był taki, iż ludzie nie mogli się pomieścić w kościele. Między obecnemi znaydowało się kilku weteranów, którzy czułości swojey ukryć nie mogli. Xiądz *Auzu* miał Mszą ś. według obrządku Kościoła Francuzko-katolickiego. Pan *Prevost*, dyrektor opery, kierował muzyką. Pewny Prałat wystawił z ambony zasługi *Napoleona*, w przywróceniu godności kościołowi katolickiemu we Francyi, a z resztą unikał politycznych przedmiotów. Po skończonem nabożeństwie, obecni w znaczney liczbie gwardyści narodowi, czule podziękowali temu Prałatowi, iż uczucia ich tak stosownie wynurzył. Kościół był wybity kirem wewnątrz i zewnątrz; w środku stał katafalk ozdobiony tróykolorowemi chorągwiami, nad którym sława unosiła się z napisem: *A la mémoire du Duc de Reichstadt*. Zupełna spokoyność panowała.

Wyprawa *Don Pedra* nie bardzo zaymuje tuteyszą publiczność. Wielu ochotników Francuzkich wróciło do kraju, z powodu przykrego obchodzenia się z niemi officerów Angielskich. Znakomitsze osoby, towarzyszące *Don Pedrowi*, nie mają powiększey części wziętości w Portugalii.

Poczta z *Bayonny* do *Madrytu* jadąca, została w okolicy ostatniego miasta przez 25 rabusiów napadniętą i zrabowaną; przy czém postylion i jeden żołnierz z eskorty zabici zostali. Trzem kupcom francuzkim w *Madrycie* mieszkającym, na rozkaz urzędu celnego, wszystkie towary zabrano, i jednego z nich uwięziono, inni kupcy Francuzcy, podali zażalenie przeciw temu postępowaniu do Hrabi *Rayneval*.

Donoszą z *Nauplii* pod dniem 25 lipca, iż powstańcy pod dowództwem *Kolokotroniego*, po trzydniowey walce z woyskiem rządu tymczasowego, utraciwszy trzy armaty i wiele ludzi, w góry zapędzeni zostali.

Ostatni Numer wychodzącego tu czasowego pisma, *Album anecdotique*, zawiera rycinę, w którey Xięciu *Bordeaux*, śpiącemu na obłoku, *S. Ludwik* wkłada koronę na głowę. Wydawca został pociągnięty przed sąd przysięgłych, którzy go jednak za niewinnego uznali.

Towarzystwo Paryzkie, zawiązane w celu zachęcania przemysłu krajowego, ogłosiło 6000 franków nagrody, za odkrycie sposobu robienia z mąki kartoflaney tak dobrego chleba, jak z mąki pszenney lub żytney.

Ze sprawozdania Dyrektorów towarzystwa

przyjaciół majtków w *Bostonie*, wykazuje się liczba majtków Stanów Zjednoczonych na 103,000; z tych użyci są: 50,000 w handlu zagranicznym, 25,000 w handlu nadbrzeżnym, 10,000 do łowienia sztokfiszu, 10,000 do łowienia wielorybów, 1000 znayduje się na statkach parowych, a 6000 na flocie woienney.

Lud w *Moulins* chciał Pana *Schonen* gwałtem z powozu wyciągnąć i o śmierć przyprawić. Wielokrotnie znieważony, uszedł z trudnością ich napaści, a przybywszy do *Paryża*, podał prokuratorowi skargę na tamecznych mieszkańców.

Twierdzą, że Izby będą niezwłócznie naydaley d. 5 października zwołane. Królewskie rozporządzenie, tyczące się ich zwołania, ma *Monitor* w tych dniach ogłosić.

Już od kilku dni mówią o mianowaniu 30 do 40 nowych parów. Niektóre osoby nie przyjęły tey godności; między temi Marszałek *Lobau* zrzekł się jey na korzyść swego zięcia Hr. *Turgot*.

Jenerał *Lafitte*, Deputowany z Departamentu *Arriége*, umarł wczoray w 60 roku życia swego.

Syn Lucyana *Bonapartego*, który na okręcie handlowym udał się do Grecyi, znaleziony został jednego dnia w kajucie Kapitana zastrzelony; lubo zdawał się bydź kontent ze swego losu, podobném jednak jest do prawdy, że sam sobie tę śmierć zadał. Kapitan kazał ciało w spirytus włożyć, i za przybyciem do *Nawarynu* z przynależytemi honorami pochować.

— Dnia 26 —

Mówią o bliskim wyjeździe Xięcia *Talleyranda*, ale nie do *Londynu*, tylko do *Valençay*.

— Dnia 28 —

Donieśliśmy niedawno, że Konsul Angielski w *Trypolu*, żądał od Deja dla zaspokojenia niektórych pretensyy pewney sommy pieniędzy, których gdy tenże w oznaczonym czasie zapłacić nie mógł, Konsul wsiadł na okręt *Belveder* i *Actäon*, wraz z 1500 anglikami. Te okręty krążą ponad brzegiem, czekając na wzmocnienie. Zdaje się, że Anglicy, nie mogąc nakłonić Francyi do opuszczenia *Algieru*, mają zamiar założyć także osadę na Afrykańskich nadbrzeżach. Tym sposobem naylepieyby zapobieżono mogącym nastąpić nieporozumieniom.

— Dnia 29 —

Mówią, że narady, które Xiążę *Talleyrand* miał onegday z Królem, tyczyły się Belgii. Xiążę ma w przyszły Wtorek udać się do *Londynu*. Utrzymują, że on zezwolił na propozycye Pełnomocników, do których Gabinet Tuilleryyski bynaymniey przystąpić nie chce; z tego powodu ma się udać spiesznie do *Londynu*.

— Dnia 30 —

Onegday przybyły ważne depesze od Pana *Durand de Mareuil*, Posła naszego w *Londynie*, z któremi Hrabia *Argout* niezwłócznie udał się do Xięcia *Talleyranda* i z nim do północy pracował. O godzinie 1wszey w nocy wysłano śpiesznego gońca do *Bruxelli*.

W hotelu *Braganza*, odebrano wczoraysze nocy depesze, z których się okazuje, że wszystko dotąd w Portugalii w dawnieyszym znayduje się stanie. Obiedwie strony ciągle zajęte są wzmacnianiem swych sił.

Francuzki wojenny okręt o 64 działach, został zakupiony dla *Don Pedra*. Innych wiadomości o Portugalii nie mamy. (*G.W.*)

Z Algieru 12 sierpnia. — Stronnicy byłego *Deja* utworzyli w *Belida* i *Medidiach* spisek przeciw Francuzom; na mieysce zebrania się przeznaczony jest lewy brzeg Aratsch przy *Bebaly*. Do 2ch dział, które Marszałek *Clausel* miastu *Medidiach* darował, użyć mają 9 dezerterów z legii cudzoziemskiey. W 8000 woyska z liczną artylleryą, czekamy na ich zaczepkę.

ANGLIA.

Londyn dnia 24 sierpnia.

14 b. m. w Bristol polityczne towarzystwo dawało ucztę na pamiątkę przyjęcia bilu o reformie; lecz w tey właśnie chwili, gdy kilkuset sproszonych gości zasiadać miało do stołu, wdarła się do sali gromada pospólstwa, i opanowawszy stoły uniosła tak wszystkie potrawy, którémi je zastawiono, jako i noże, łyżki, widelce i wszelkie sprzęty, które się znalazły pod ręką. Zadziwienie i popłoch pomiędzy gośćmi był nie do opisania.

— Podług wiadomości z Nowego-Yorku, dochodzących 23 z. m., miasto to trapione cholerą przedstawiać ma widok nader smutny: zimno panujące w powietrzu od dni kilku, uciekający na wszystkie strony mieszkańcy; naród, który podziśdzień słynął z niezachwianey tęgości duszy, jedyni w świecie republikanie, ukazujący się w całey słabości, kobietom tylko darowaney — wszystko to razem nie nader wielkie daje wyobrażenie o sile człowieczego ducha. Pyszny statek parowy *North-America* zwykle przeciążony podróżnemi, przybył ostatnią razą próżny prawie do Albany; gdyż cholera niemnieyszey jest tam mocy od tey, jaka w New-York grasuje. Mieszkańcy zapalają dla czyszczenia powietrza na ulicach ogromne massy smoły, dzieci biegają po nich również z rozżarzonemi głowniami, a żółtawe płomienie, oświecające blade, przerażone strachem oblicza ludzi, tworzą obraz piekielney prawie okropności. Przybywającym z innych stron, miasto na pierwszy rzut oka zdaje się być objęte pożarem.

— Taż zaraza, przebiegłszy Azyą, która od tak dawnych już czasów pustoszyła Europę i Amerykę, ukazała się nakoniec i w Australii; 28 lutego b. r. w nowey osadzie nad rzeką Łabędzią umarło już z cholery kilka osób.

— Zgromadzenie narodowe (National union) w Londynie, dawało ostatniemi czasy wielką ucztę. Kiedy Prezydent obiadu wniosł zdrowie Króla, wszyscy obecni przewrócili kieliszki; muzyka, zamiast zwykłey pieśni „God save the King" zagrała pieśń: „Panny Brytanio!" (Rule Britania) Sekretarz towarzystwa powstał i miał mowę, w którey wyliczył urazy, jakie naród ma do Króla za jego nieprzyjanie Reformie Parlamentu. Gazeta *Spectator* gruntownie zbija te zarzuty i dowodzi, że reforma nigdyby nie była przeszła, gdyby Król szczerze jey nie pragnął. (*T.P.*)

Donoszą z *Veracruz* pod dniem 1 lipca, że między jenerałami *Santa Ana* i *Calderon* stanęło dnia 13 zawieszenie broni w *Coral Falso* niedaleko *Jalapa*. W skutek tego jenerał *Calderon* ma się cofnąć do *Jalapa*, a jenerał *Santa-Ana* do *Paso de Ovejas*, kray między niemi będący, uważany będzie jako neutralny.

Chili jest w posiadaniu duchowieństwa, które nieograniczony ma wpływ na pospólstwo.

Bolivia pod rządem swego Prezydenta *Santa Cruz* znacznie się podnosi. Temu to utalentowanemu mężowi, który od 3ch lat zostaje przy sterze rządu, winien jest kray wykonywanie praw cywilnych i karnych, równie jak regularną siłę zbroyną. Pod względem finansowym, *Bolivia* lepiey jest urządzona niż wszystkie inne kraje Ameryki Południowey. W kraju półtora miliona ludności mającym, dochody wynoszą około pół piąta miliona złotych Reńskich, a wydatki nie spełna 4 miliony; tak, że *Bolivia*, nie mając żadnego długu, posiada oszczędności tegoroczney pół miliona złotych Reńskich. Kray prócz tego obfituje w drogie kamienie i inne rozmaite produkta, które zapewniają dobry byt mieszkańcom. Pan *Braun*, rodem Niemiec, szacowany od *Bolivara*, jest naczelnikiem kawaleryi Boliwiyskiey.

Gazeta nadworna zawiera postanowienie Królewskie, mocą którego port *Anguilla* uznany jest portem wolnym.

Listy z Ameryki donoszą, że w Stanach Zjednoczonych Ameryki Półnoeney zjawiła się niejaka Panna *Wrigh*, która wykłada prelekcye przeciw małżeństwu.

Znaczna liczba członków parlamentowych postanowiła po teraźnieyszém rozwiązaniu izby niższey, usunąć się od spraw publicznych, oddając się życiu prywatnemu. Po większey części są to naydawnieysi członkowie, między niemi liczą Pana *Cocke* nazwanego oycem izby, P. *Peasse*, P.

Newport, margrabiego *Tavistock*, lorda *Stanley*, PP. *Browelow*, *Lambert*, *Wetherell*, *Nicholl* i innych.

Tuteysze gazowe oświecanie potrzebuje rocznie 76 milionów funtów węgli. Na ulicach pali się 7500 latarni, a w domach 62,000 lamp. Rury gazowe już w r. 1830 miały około 1000 mil Angielskich długości.

Ajent gospody *Lloyds* donosi z *Lisbony* pod dniem 10 b. m.: „Odebrano tu przez telegraf wiadomość, iż 8 batalionów piechoty uderzyło d. 7 b. m. z *Oporto* na korpus jenerała *Povoas*, lecz odparto je; utraciły jednę haubicę i chorągiew; miały oraz wielu zabitych i ranionych. Korpus wspomnionego jenerała uderzył na legion Angielski i pobił go."

— *Dnia 25* —

Przyszły wiadomości z *Lisbony* i *Porto*, ale nic ważnego nie zawierają w sobie. Dziennik *Times* z pisma odebranego z *Falmouth* pod d. 23 sierpnia donosi: „W tey chwili przybył tu z *Lisbony* i *Porto* statek parowy *Columbia*, który przywiózł wiadomość o powrócie flotty *Don Miguela* do portu Lisbońskiego dnia 18 b. m. W *Lisbonie* wszystko było spokoynie; nie obawiają się bynaymniey, aby lud mógł bydź do powstania pobudzony przez wiadomości zewnętrzne, gdyż nie wolno żadnemu obcemu okrętowi zbliżać się do portu, a tym sposobem *Lisbona* sama się blokuje, bez względu na blokadę *Sartoriusa*.— Po bitwie zaszłey w dniu 10 b. m. obie floty stały spokoynie aż do dnia 10 przed portem Oportskim. Gdy w tym dniu wiatr ustał, *Sartorius* chciał statkami parowemi zaczepić flotę nieprzyjacielską; nim jednak to nastąpiło, powstał północno-wschodni wiatr, który dał łatwość do oddalenia się flocie *Don Miguela*, którą ścigał *Sartorius* do pewney odległości; dnia 16 b. m. widziano go krążącego znowu przed *Porto*, a 17 zarzucił kotwice, dla nabrania wody i niektórych zapasów. Co do armii i miasta, nic nowego nie zaszło. Armia oblegająca *Porto* ma wynosić 25,000 ludzi, *Don Pedro* ma 14,000 woyska i miasto silnie obwarowano.

Fregata *Briton* wypłynęła dnia 18 z *Cascaes*, aby zająć mieysce okrętu *Stag*, który jest wezwany do powrotu.

Wczoray Pan *Vandeveyer* oddał Królowi Jmci list od swego Monarchy.

Ostatnie gazety Lizbońskie są z dnia 17 b. m. W dniu 11 ogłoszony został okolnik ministra spraw zagranicznych do wszystkich obcych ajentów, uznający wszelkie przez rewolucyonistów w *Oporto* sprzedaże win i wódek, które należą do towarzystwa *Wyższego Duero*, za nieważne i żadne. *Gaceta* z dnia 13 zawiera bardzo długi raport jenerała *Povoas* o bitwie dnia 7 b. m., która podług niego miała mieysce pod *Souto-Rodondo*; rewolucyoniści mieli utracić wiele ludzi (329) i armat, reyterując do *Grijo*. Migueliści mieli zabitych i ranionych tylko 100. Podług teyże gazety do dnia 15 nic ważnego nie zaszło. Czwarta dywizya stała w *Ballar*, a jey kawaleryi pikiety nie dalsko *Oporto*, o jeden strzał od nieprzyjaciela. Ochotnicy Królewscy stali w *Loueiro*, a ich forpoczty we *Formiga*. Przedsięwzięto środki, aby nie przepuścić żadney żywności do *Porto*.

Gazetę *Cronica Constitutional* mamy z daty 19 b. m.. Gubernator w *Oporto* wydał rozkaz, aby żadnego zboża nie wypuszczano z miasta; każdego zaś, ktoby przez krzyk postrach szerzył po mieście, aresztować. Bezbronni podczas poruszeń woyska w nocy, nie powinni wychodzić z domu. Z *Coimbry* donosi jeszcze *Cronica*, że tam utworzyło się 500 geryllasów konstytucyynych.

Flota *Don Miguela* wpływała na *Tag* w chwili, kiedy pakebot *Columbia* stamtąd się oddalił. Że flotta *Don Miguela* powróciła do *Lisbony* z powodu braku żywności, mylne jest doniesienie, gdyż wypływając dnia 2 b. m. opatrzona była w żywność na cały miesiąc.

W przyszłym roku od d. 1 stycznia cały dług pozostały Zjednoczonych Stanów Ameryki, wynosić tylko będzie 6,962,660 dollarów i 27 centymów.

Podług gazet *Nowego Orleanu* z dnia 10 lipca, zbuntowało się woysko w *Galweston* (*Texas*) miasto zrabowało, a mieszkańców, po większey części Północnych Amerykanów, wypędziło.

— *Dnia 29* —

Z Portugalii nie mamy nowszych wiadomości: przybyły bowiem onegday okręt *New-Hope* do *Falmouth*, który wypłynął z *Oporto* dnia 18 b. m., przywiózł tylko potwierdzenie wiadomości odebranych przez statek parowy *Columbia*. Podczas gdy flota *Don Miguela* wracała do *Lisbony*, *Sartorius* czekał na trzy swoje okręty, które się miały z nim połączyć. Dnia 25 b. m. flota *Sartoriusa* ma bydź wzmocniona czterema okrętami, każdy o 16stu działach. Dnia 18 *Don Pedro* odwiedził kapitana *Thomas Troubridge*, dowódzcę Angielskiego okrętu *Stag* i admirała *Sartorius*.

Dziennik Times pisze, że depesze *Don Pedra* mają datę 19 sierpnia,*) i donoszą, że za przybyciem nowego jenerała *Gasper Teixeira* do głównej kwatery *Don Miguela* na radzie wojenney z jenerałem *Santa-Martha* postanowiono nie attakować *Oporto*.

Dziennik *Globe* donosi, że Hiszpania ma zamiar wysłać do *Porto* zbroyną flotę, dla żądania zadosyć uczynienia, za wyrządzone pokrzywdzenie Konsulowi Hiszpańskiemu w *Villa do Condo*.

Morning Herald pisze: „Utrzymują, że gdyby hrabia *Sebastiani* wystąpił z ministeryum, Xiążę *Talleyrand* nie powróci do urzędowania swego w poselstwie Londyńskiém, gdyż część liberalna ministerstwa nie zgadza się z widokami tego Xięcia.

— *Dnia 31* —

Podług listów z *Tripolu*, miała tam wybuchnąć w dniu 26 z. m. rewolucya, na którey czele znaydował się mniemany następca rządzącego Deja *Sidi Muhamed*. Nazajutrz woysko Passy zrobiło wycieczkę z zamku, lecz na powrót wpędzone zostało, i tam się trzyma zamknięte. Spodziewają się, że powstańcy zwyciężą, gdyż większa część mieszkańców im sprzyja. (*G.W.*)

Rzeczy Niderlandzkie.

Bruxella dnia 25 sierpnia.

Monitor tuteyszy donosi, że gabinet Paryzki wysłał Hrabiego *Glasson*, któremu *Perrier* dawał często zlecenia dyplomatyczne, z taynemi instrukcyami do *Hagi*.

Gazeta Messoger de Gand pisze: — „Zwracaliśmy dawniey uwagę na to, iż rząd Angielski, zaraz po rewolucyi Belgiyskiey, uważając ten kray za drogę dla swoich płodów do Niemiec, zawarł niezwłocznie traktat handlowy z *Frankfortem*. Dowiadujemy się teraz, że traktat ten już jest ratyfikowany.

Cholera ciągle grassuje w *Bruxelli*; gdy się w szkole woyskowey pokazała, rozpuszczono wszystkich uczniów.

— *Dnia 31* —

Monitor tuteyszy zawiera rozporządzenie Królewskie, przez które Jenerał *Merox* ma sobie poruczone nadzwyczayne poselstwo do Dworu Berlińskiego. Na sekretarza przeznaczony jest P. *Serruys*, a na pomocnika P. *Cornelissen*. (*G.W.*)

Niemcy.

Brunświck d. 20 sierpnia.

Przedmiotem powszechnych rozmów jest tu dziś wyprawa, którą gotuje we Francyi Xżę Karol. Twierdzą, iż rząd nasz doskonale świadomy jest wszystkiego, i że posiada nawet całkowity plan zamierzanych operacyy, który, według zdania ludzi, co go czytali, przechodzi w dziwactwie wszystkie znane romanse. Dowiadujemy się, iż Xżę Karol zbiera teraz zaciągi w Paryżu i

*) Okręt *New Hope* wypłynął z *Porto* d. 18, depesze *Don Pedra* musiały przeto bydź przy schyłku dnia pisane i na ten okręt oddane, że zostały datowane następnym dniem.

DODATEK

Wilno dnia 5 Września v. s. 1832 roku.

Fontaineblau, i że znayduje licznych amatorów na premija 30sto frankowe, które zwolennikom swym z góry wypłaca. Zamierza ona zebrać do 6.000 ludzi i wysłać ich morzem z Havre-de Grace na Wezerę, gdzie potężna ta armija wylądnje w Vegelack. Na czele jey stawa Romarino, któremu dano już 200,000 na koszta wojenne. (*T.P.*)

— *Dnia 28.* —

Po dziesięcio-miesięczném odroczeniu, zwołano wczoray stany naszego Xięztwa. Radzca skarbowy *Pessen*, jako Prezes pierwszey sekcyi zagaił zgromadzone stany.

Frankfort nad M. 24 sierpnia.

Rząd Angielski przy okoliczności niedawno zawartego traktatu handlowego z miastem *Frankfort*, zrobił kosztowny podarunek dla tuteyszey mieyskiey biblioteki. Jest to pięknie kosztem Królewskim drukowany zbiór dawnych historycznych wiadomości o Anglii, dla dziejopisów bardzo użyteczny, w 70 tomach, w czerwony safian przepysznie oprawnych, zawarty.— *Frankfort* do podzięków za ten dar, dodał mappy i plan swego miasta, na których muzeum Brytańskiemu zbywało.

Würzburg 27 sierpnia.

Dnia dzisieyszego rano wydarzył się tu bardzo smutny wypadek: Żona po zmarłym niedawno kassyerze *Fuss*, została przez pensyonowanego Podpułkownika *Illini* zastrzeloną, z powodu zayść mianego przemówienia się o kota. Sprawca, opatrzywszy się w broń, zagroził śmiercią każdemu, ktoby się ważył do niego zbliżyć. Tymczasem postawiono wartę przed domem.

Hannower d. 31 sierpnia.

Na posiedzeniu Izby drugiey w dniu 25 b. m., Doktor *Christiani* powstawał przeciw wnioskowi kommissyi; dowodził on, że uchwały Związku Niemieckiego, są przeciwne ustawom Hannowerskim, i żądał, uchwalenia do Króla adressu, wystawiającego uchwały Związkowe, jako obrażające tak attrybucye Królewskie, jako i ustawy krajowe, z prośbą, aby raczył bronić praw swego kraju, przed Zgromadzeniem Związkowém. PP. *Saafeld*, *Freudentheil* i wielu innych, popierali jego zdanie. Toż samo P. *Meyer*, dodając, iż na przypadek, gdyby wniosek kommissyi zyskał większość, proponuje dodatek do niego, przez który wezwanoby rząd, o uzyskanie królewskiego zapewnienia, że uchwały Związku z d. 28 czerwca, niemogą bynaymniey nadwerężać ustaw krajowych. Przy głosowaniu, wniosek P. *Christiani* większością 36 głosów przeciw 26 został odrzucony, a wniosek kommissyi z dodatkiem P. *Meyer* przyjęty.

Hamburg dnia 1 września.

Donoszą z *Vera Cruz* pod d. 4 lipca, że rząd w *Mexyku* zawieszenia broni nie ratyfikował i wydał rozkaz niezwłócznego rozpoczęcia na wszystkich punktach kroków nieprzyjacielskich. (*G.W.*)

PORTUGALIA.

Oporto 13 sierpnia.

Gazeta *Cronica Constitutional* pisze: — „Donosiliśmy, że d. 10 b. m. Admirał *Sartorius* uderzył na flottę *Don Miguela*, że nazajutrz ponowioną została walka, i że okręt nieprzyjacielski *Don Joao*, będąc bardzo uszkodzonym, musiał powrócić na *Tag*. *Sartorius* zapewnia, że flotta *Donny Maryi* zwycięży niezawodnie flottę *Don Miguela*. Podług depeszy przysłanych rządowi, fregata nieprzyjacielska *Douradinha*, zupełnie niezdatną uczyniona została, przez co cała flotta *Don Miguela* w wielkie wpadła była zamieszanie."

Wkrótce flotta nasza wzmocnioną zostanie trzema wojennemi okrętami i jednym wielkim parowym statkiem. W ostatniey bitwie okręt *Rainha da Portugal* miał tylko dwóch ludzi zabitych i dwóch ranionych, a *Donna Marya* jednego zabitego, a 4 rannych.

Minister skarbu ogłosić kazał, aby osoby, które jeszcze nie odebrały zapłaty za dostawioną żywność, iżby się po takową do kommissoryatu zgłosiły.

Lisbona dnia 17 sierpnia.

W Gazetach Angielskich umieszczony jest urzędowy rapport Admirała *Sartoriusa* do Ministra marynarki, o wypadkach zaszłych w pierwszych dniach sierpnia.

„Na pokładzie okrętu *Rainha da Portugal* 12 sierpnia. Pozwalam sobie zawiadomić JW. Pana, jak tylko na dniu 3 b. m. o godzinie 10tey rano, flotta nieprzyjacielska z jednego liniowego okrętu, jedney fregaty, 3 korwet i 3 brygów złożona, opuściła *Tag*, podniosłem natychmiast kotwice, i ściągnąwszy okręty *Donna Marya*, *Amelia* i *Eugenia* do siebie, udałem się za nieprzyjacielem, bokiem z zachodniey strony. O godzinie 5tey po południn, widząc się znacznie daley posuniętym niż nieprzyjaciel, zwróciłem się ku jego wschodniey stronie, i tym sposobem zyskałem wiatr pomyślny. O godzinie 9tey w wieczór, uważając, że noc ciemna podaje mi sposobność odciąć niektóre okręty od flotty, przełamałem linią nieprzyjacielską, i rozpocząłem mocny ogień przeciw liniowemu okrętowi *Don Joao* i fregacie, która mając przewyższającą liczbę żagli, potrafiła zbliżyć się pod zasłonę admiralskiego okrętu. Cała korzyść mego obrotu, było odłączenie jednego wielkiego brygu, który, jakem się poźniey dowiedział, będąc bardzo uszkodzonym, wracał na *Tag*. Nazajutrz rano *Amelia* z powodu złego sposobu żeglowania, unikając spotkania się z flotą nieprzyjacielską, oddalić się musiała, i dotąd jeszcze nie powróciła. Gdy aż do dnia 10 żadney nie było ciemney nocy, z któreybym mógł korzystać, postanowiłem innym sposobem odciąć fregatę nieprzyjacielską. O wpół do 10tey uderzyłem na nieprzyjaciela, i przywiodłem do skutku ogólną walkę między dwiema mojemi fregatami i całą flottą *Don Miguela*, popierając ją blisko do 11stey; wtedy widząc flottę w ścisłey linii, oddaliłem się. Nad ranem udało mi się znowu zająć stanowisko w kierunku z wiatrem, i spostrzegłem, że Admiralski okręt nieprzyjacielski utracił swój główny maszt. Oddać muszę winną sprawiedliwość nieporównaney waleczności całego woyska i rostropności kommenderujących oficerów, szczególniey Kapitanów *Mins* i *Crosbie*, przy tak nierówney walce, w któréy potykaliśmy się z nieprzyjacielem, mając 88 armat mnieyszego kalibru, przeciw 242 działom, między któremi znayduje się wiele bardzo ciężkich. Mam się za szczęśliwego, że mogę zapewnić, iż ogień nieprzyjacielski, lubo ostry, ale źle był, podług ich zwyczaju, prowadzony; dla tego okręt *Donna Marya* miał jednego zabitego a 5 ranionych, mój okręt 2 zabitych i tyleż ranionych. Odtąd trzymam się wciąż z wiatrem blisko nieprzyjaciela. Tymczasem wysłałem bryg *Villaflor* po resztę moich okrętów przed *Lisboną* stojących, a *Eugenią* z zawiadomieniem do JW. Pana. Mam honor i t. d.

(podpisano) *Sartorius*.

Subdelegatom policyynym we wszystkich prowincyach Hiszpańskich, jak donosi Angielski *Courrier*, przesłano zawiadomienia o powodzeniu Portugalczyków, dla publicznego ich ogłoszenia, jak następuje: — „Z urzędowych wiadomości, które ostatnią pocztą odebrałem, wykazuje się, że, jeżeli bitwa w dniu 22 lipca, blisko *Porto* korzystnie wypadła na stronę *Don Miguela*, to nazajutrz pod *la Granza*, lubo bardzo krwawa, lecz większe zapewniła mu korzyści. Przez 10 godzin, mówi urzędowy artykuł, powstańcy bili się z rozpaczą; jeńcy wzięci w niewolę donoszą, że prócz wielu oficerów, polegli na placu boju Adjutant ex-Cesarza *Don Pedra* i Jenerał *Villaflor*. Kawalerya

Chaves odbyła kilka pięknych attaków, i wytępiła do szczętu batalion cudzoziemców. Za pomocą ciemnéy nocy uciekli powstańcy zupełnego zniszczenia, chroniąc się do *Porto*. Kończąc ninieysze zawiadomienie, odbieramy w tey chwili wiarogodne doniesienie z *Lisbony* z datą 23 lipca, że w skutku powyższych bitew w dniach 22, 23 zaszłych, woysko zwycięzkie weszło d. 25 do *Porto*. Ten szczęśliwy wypadek jest uroczyście obchodzony po całey Portugalii. O reszcie niedobitków rewolucyynych nic jeszcze nie doniesiono.

W *Pampelonie* d. 6 sierpnia 1832 r.
(podp.) *M. Leonardo Wizmanos.*
(*G.W.*)

W ł o c h y.

Medyolan d. 22 sierpnia.

Gazeta wychodząca w *Korfu* pod d 28 lipca donosi z listów świeżey daty, iż jest nadzieja, że interessa Egipsko-Tureckie będą wkrótce ułatwione w dobrym sposobie, i że Vice-Król Egiptu nie przestaje szukać wszelkich sposobów, aby pozyskał przebaczenie Sułtana. Woyna między niemi przynosi nader szkodliwe skutki, tak dla Porty Ottomańskiey, jako też dla handlu w ogólności, i nie można przewidzieć, kiedyby się orężem rozstrzygnęli. Inne listy z *Malty* potwierdzają tę wiadomość w pewnym sposobie. (*G.W.*)

Teatr. Jutro komedya: *Karykatury.*

O g ł o s z e n i a.

1 Od Rządu IMPERATORSKIEY Wileńskiey Medyko-Chirurgiczney Akademii czyni się ninieysze ogłoszenie, aby życzący dostawić dla pomienioney Akademii drzewa sosnowego sążni trzy-arszynowych w jedno polano od 12 wierszków 1000, i brzozowego sążni 500; chcieli przybydź na licytacyą w tymże Rządzie d. 9 września roku idącego o godzinie 11tey zrana odbywać się mającey i na przetarg d. 12 tegoż miesiąca.

Sekretarz Antoni Potocki. (1105)

1 Życzący podjąć się wycierania przez rok cały kominów w domach b. Uniwersytetu, a teraz należących do CESARSKIEY Wileńskiey Medyko-Chirurgiczney Akademii, zechcą stawić się do licytacyi w Rządzie pomienioney Akademii d. 9 września roku idącego o godzinie 12tey zrana, i do przetargu dnia 12 tegoż miesiąca.

Sekretarz Antoni Potocki. (1106)

1 Znaydujące się w Ratuszu Wileńskim Sklepy pod N. 2m, 5m i 9m z terminem od dnia 29 teraźnieyszego miesiąca septembra po dzień 29 7bra 1835 roku, a oznaczone Nrami 4, 6, 7, 8, 12, 13, 14 i 15, Sklepy z terminem od dnia 1 januarii 1833 po dzień 29 7bra 1835 roku, wypuszczone zostaną w arędowną dzierżawę więcey postępującym za one arendy z warunkiem iżby w tych Sklepach, tylko przedaż Towarów Materyalnych, galanteryynych i korzennych oraz tym podobnych utrzymywana była. A zatém życzący arendować którykolwiek z pomienionych Sklepow, raczą przybydź do licytacyi dnia 12 teraz bieżącego miesiąca septembra na Ratuszu w Izbie Rady Mieyskiey Wileńskiey odbydź się mającey. O czém Rada Mieyska podając do wiadomości powszechney takowe ogłoszenie podpisuje. Dnia 2 septembra 1832 roku.

Michał Jurewicz R. M. W.
Pismowodca Poźlewicz. (1101)

1 Dom gościnny mieyski pod N. 10 na Ostrobramskiey ulicy w Wilnie sytuowany, oddany zostanie w arendowną dzierżawę od dnia 1go Januaryi 1833 roku po dzień 29 7bra 1835 roku. A zatém życzący zaarendować Dom Gościnny, raczą przybydź do Licytacyi dnia 13 teraźnieyszego miesiąca Septembra na Ratuszu w Izbie Rady Mieyskiey Wileńskiey odbyć się mającey. O czém taż Rada podając do wiadomości powszechney takowe ogłoszenie podpisuje. Dnia 2 Septembra 1832 roku.

Michał Jurewicz R. M. W.
Pismowodca Poźlewicz. (1102)

1. Sąd Powiatowy Nowogródzki Guberníi Grodzieńskiey, wzywa Dworzan Adama, Alexandra i Jerzego Nikołaja synów Mickiewiczów, do wysłuchania wyroku tego Sądu 29 augusta 1832 roku zapadłego w sprawie Skarbu stosującego pretensyą do majątku Franciszka Nikołaja syna Mickiewicza i do murowanego domu wspomnionych Mickiewiczów w mieście Nowogródku znaydującego się.

Pisarz Zaborski.
Pełniący obowiązek Sekretarza Płoński.(1103)

1 Karol Pruszyński z Wołynia przed laty blisko dwudziestu znaydując się w Wilnie, pożyczył u pewnego pieniędzy, wierzyciel raczy z wyrażeniem ilości i okoliczności, odezwać się o swoją należytość do Krzemieńca pod adresem JW. Lamberta Jełowickiego Marszałka tegoż Powiatu. Nieodezwanie się do roku od datty ogłoszenia niniNieyszego, inną drogę wskaże do opłaty tego długu. Dnia 22 sierpnia 1832 roku. (1107)

1 Przy ulicy trockiey, w domie XX. Franciszkanow, pod N. 392, są do zbycia o przyzwoitą cenę dwa pantaliony i fortepiano mahoniowe, mechaniki angielskiey, każde o sześciu oktaw, należytych pedałow i dobrego tonu; amatorowie lub potrzebujący raczą się zgłosić do właściciela onych.

Carl F. Janson instrumentmacher.
Полицмейстеръ Ожиговъ. (1100)

2. Od Podolskiey Izby Skarbowey ogłasza się, iż w niey ma się odbywać *siedmnastego* października teraźnieyszego roku, targ a dwódziestego tegoż miesiąca przetarg, na oddanie w dwónastoletnią arendę, czwartey części wsi Bakoty, położoney w Uszyckim powiecie.

Podług inwentarza sporządzonego w 1832 roku, przy zrobieniu tego majątku opisania, wyliczono pańszczyzny ciągłey, 81 dni, a pieszey 1134 dni; samey zaś intraty do które rachunku dzień pańszczyzny przyjęty ciągły po pięć, a pieszy po cztéry kopiejek w ogole *sto pięćdziesiąt pięć rubli i ośmnaście kopiejek srebrem*, dusz płci mężkiey 47 i żeńskiey 46; ziemi uprawney 88 dziesięcin, 308 sążni, łąk 3 dziesięciny 576 sążni, a dla ekonomii uprawney 20 dziesięcin, i wszystkie pozostałe od podziału włościańskich łąk.

Życzący uczęstniczyć w takowych targach, mają przybydź z pewnemi ewikcyami do Izby Skarbowey, która im zakommunikuje, tak inwentarz, iak inne wiadomości o wyrażonym majątku. 16 julii 1832. Sowietnik Krycki.

Naczelnik Stołu Antoni Kuczyński. (1092)

2. Od Borysowskiego Ziemskiego Sądu ogłasza się, iż w Borysowskim Powiecie wzięty za nieokazanie na piśmie świadectwa *Matwiey Nifetow Pawłoczow*, który się powiadał włościaninem Penzeńskiey Gubernii Mokrzańskiego Powiatu, Jenerałowey Durasowey ze wsi Lamowki, przymiotów: wzrostu średniego, twarzy śniadey, oczu szarych; włosow na głowie światło-rusych, lat 22, który się znayduje w Borysowskim mieskim ostrogu i postanowiono uczynić stosownie do jego opowiadania sprawkę, o czém pisano Penzeńskiey Gubernii do Mokrzańskiego Ziemskiego Sądu. Junii 10 dnia 1832 roku.

Assesor Puzyna.
Sekretarz Popacki. (1090)

2 Od Boryśowskiego Ziemskiego Sądu ogłasza się, iż w tuteyszém powiecie za nieokazanie na pismie świadectwa wzięty *Andrey Iwanow Lewczenko*, który się powiadał włościaninem Kijowskiey gubernii i powiatu obywatela Andrzeja Fiedorowicza Soszyna ze wsi Wiszniewa, mający od urodzenia lat 23, przymiotow następujących: wzrostu średniego, włosow na głowie ciemno-rusych, na wąsach i brodzie rusych, na lewe oko ślepy i z prawey strony na szczęce niżey ucha ma znak od byłego wrzodu, i że ten człowiek znayduje się w Borysowskim turemnym Zamku i postanowiono uczynić stosownie do jego opowiadania sprawkę, o czém pisano do Kijowskiego Ziemskiego Sądu i do tameczney mieskiey Policyi. Czerwca 24 dnia 1832 roku.

Assessor Dąbrowski.
Sekretarz Popacki. (1091)

2. Sąd Exdywizorski na rozdział funduszow JW. Ewarysta Słotwińskiego byłego Podkomorzego Ihumeńskiego w majętności Meyznerowie w Pttcie Ihumeńskim za remissą Sądu przedtém Głównego Mińskiego 2go Departamentu, a dopiero Izby Cywilney ustanowiony, w skutek ukazu teyże izby w roku teraźnieyszym 1832 augusta 5 dnia nastałego naznaczywszy dzień 1szy nowembra teraźnieyszego 1832 roku na zjazd Sądu Exdywizorskiego do majętności Meyznerowa dla ostatecznego rozsądzenia, zawiadamia wszystkich kredytorów i jakiekolwiek stosunki z massą konkursową mających, iżby sub amissione rei do Sądu Exdywizorskiego na oznaczony termin z upominkami swemi jawili się z mocy remissy przez niniejszą ostateczną czyniącą się trzykrotną awizacyą zapowiada. Roku 1832 augusta 25 dnia.

Sędzia Ziemski Ihumeń. Kawaler Jan Borsuk.

Aurelian Wolski Podsędek Ihum.
Joachim Sobolewski Podsędek Ihum. (1095)

Uwiadomienie z ogrodu P. Strumiłły w Wilnie.

2. Georginy pełne, *Georginia variabilis*, inaczey, *Dahlia*, bez wątpienia, są naypierwszą i naypięknieyszą ozdobą ogrodow, gdyż uprzyjemniają swoją postacią i kwiatami, od ostatnich dni junii aż do mrozow, i chociaż niektóre gatunki okazują pierwsze kwiaty mniey pełne, lecz im dłużey kwitną tym pełnieyszo wydają kwiaty. Lubią ziemię dobrą i tłustą, przez lato wilgotną i wystawę na słońce. Gdy w jesieni przymrozki powarzą kwiaty i liście, wówczas odciąć łodygi zostawująo nad korzeniami na trzy cale, wydobydź z ziemi, dobrze osuszyć i utrzymywać przez zimę w suchym piasku, w mieyscu wolném od mrozow, aby na wiosnę w apryla znowu zasadzić w ziemi ogrodowey. Dla rańszego kwiatu, ktoby miał oranżeryą, lub w pokojach, można pierwey w marcu zasadzać do wazonów dla popędzenia, a potém kiedy powietrze ociepleje, z wazonow wysadzić do gruntu. Czas przesyłania jest naywłaściwszy w jesieni, w miesiącach oktobrze i nowembrze, na wiosnę w marcu i aprylu. Mogą być przesyłane pocztą, za opłatą dochodu pocztowego. Cena jednego krzaku na wybor r. s. 1, kollekcya z dziesięciu razem krzaków, ale osobnych kolorów i gatunkow r. s. 5, upakowanie osobno wynagradza się umiarkowanie.

Katalog Georginów pełnych pod przyjętemi nazwiskami, które odznaczają się pełnością, albo kolorem, wielkością i obfitością kwiatow.

1. Virgo, liliowo-biała.
2. Aurora, ceglasta z żółtym.
3. Ma bonne Luise, liliowa.
4. La Sulphurine, siarczysta.
5. Carmoisine, karmazynowa.
6. la Castiliene, cielista.
7. Helene, fioletowa.
8. Ma Belle, pąsowa.
9. Ludoiska, izabellowata.
10. Belle Holandaise, lil z żółtym.
11. Aurantiaca, pomarańczowa.
12. Diana, biała.
13. Alexandra, różowa w pasy.
14. Elegante, dwukolorowa.
15. Thalia, karminowa.
16. Manteau Royale, purpurowa.
17. Cocarde, liliowa z białym.
18. Eclipse, czerwona.
19. Brunete, ciemna pinsowa.
20. Venus, mieniona.
21. Izis, dzika.
22. Eleonore, liliowo-karminowa.
23. Calipso, miedziana.
24. Aimable, w paski na dnie białém.
25. Ardense, ognista.
26. Emilie, liliowo-mordere.
27. Ma favorite, różowa.
28. Singuliere, czerwona z żółtym.
29. Superbe, ciemna z pąsem.
30. Josephine, brzoskwiniowa.

Jeżeliby dla opóźnioney odezwy, już nie było jakiego koloru rozmnożonego, może być zastąpiony przez inny kolor równie piękny.

Полицмейстеръ Ожиговъ. (1096)

2 Niżey podpisany synowiec ś. p. Jerzego Dąbrowskiego dowiedziawszy się, iż tenże, w Powiecie Szawelskim, schodząc ze świata, zostawił potomstwo płci męzkiey: wzywam małżonkę zmarłego, lub opiekunów, iżby mi przesłali metryki tych dzieci do Wilna, dla przyłączenia do dekretu wywodowego. 1832 r. sierpnia 31 dnia.

Franciszek Dąbrowski Lekarz przy szpitalu Wojennym Wileńskim. (1099)

3 ИМПЕРАТОРСКАГО Воспитательнаго Дома, отъ Санктпетербургскаго Опекунскаго Совѣта симъ объявляется, что въ ономъ продасться съ аукціоннаго публичнаго торга заложенное и просроченное недвижимое имѣніе Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника Димитрія Никифоровича Добржанскаго, Могилевской губерніи и уѣзда въ мѣстечкѣ Кругломъ съ деревнями всего 2,074 души мужеска пола писанныхъ по ревизіи 1816 года.

Оное имѣніе продается съ рожденными послѣ ревизіи дѣтьми, со всею принадлежащею къ оному землею и всякимъ на оной строеніемъ; по чему за произведеніемъ одного торга, для двухъ еще назначены сроки будущаго Ноября мѣсяца 24 и 29 числъ сего года. Желающія къ покупкѣ означеннаго имѣнія, могутъ являться въ Опекунскій Совѣтъ показанныхъ числъ и видѣть въ ономъ продаваемому имѣнію опись, условіе продажи и форму купчей крѣпости.

Экспедиторъ Осмоловскій. (1093)

3 Rada Opiekuńcza St. Petersburska CESARSKIEGO Domu wychowania ninieyszém ogłasza, iż w niey przedaje się z aukcyynego publicznego targu oddany na ewikcyą za uchybieniem terminu nieruchomy majątek Rzeczywistego Radzcy Stanu Demetryusza Niceforowicza Dobrzańskiego, Mohilewskiey gubernii i powiatu, w miasteczku Kruhłem z wsiami w ogóle 2,074 dusz płci męzkiey, zapisanych do rewizyi 1816 r.

Pomieniony majątek przedaje się z urodzonemi po rewizyi dziećmi, że wszelką przynależną do nich ziemią i wszelkiém na niey zabudowaniem, zaczém za przeyściem jednego targu, dla dwóch jeszcze, przeznaczone terminy następującego miesiąca listopada 24 i 29 dnia teraźnieyszego roku. Życzący nabyć pomieniony majątek, mogą przybydź do Rady Opiekuńczey pomienionych dni i widzieć w niey przedawanego majątku opisanie, kontrakt przedaży i formę przedażnego prawa.

Expedytor Osmołowski. (1093)

3 Dom drewniany pod Nrem 732, szlachecki sytuowany na ulicy Portowey zwaney, naprzeciw koszar Łabowskiego; z ogrodem fruktowym, oranżeryą, inspektami, ze sklepami warzywnemi, staynią, wozownią: zgoła ze wszelkiemi wygodami objęty, wypuszcza się w arendowną possesyą od 1go 7bra roku idącego. Ktoby sobie życzył, takowy dom zaarendować na rok jeden lub też na wieczność nabyć, raczy zgłosić się do aktorki, w tymże domie mieszkającey, dla umówienia się o cenę onego; każdego dnia zrana od godziny 6tey do godziny 8mey po południu od 12 do 2giey. O czém oznaymuję przez Gazetę Kuryera Litewskiego.

W tymże domie, ktoby sobie życzył kupić pojedyńczo, drzewa fruktowe różnego gatunku, do zakładania ogrodu nowego, może one nabyć za pomierną cenę, jako to: jabłka, gruszki, wisznie, winogrona fruktowe, kasztany, w rozmaitym wieku, topole różney wielkości, agrest, porzeczki w dobrym gatunku, także szparagi od lat kilku do przeniesienia, i inne rośliny, może z tąż aktorką umówić się. Dnia 26 augusta 1832 roku w Wilnie.

Katarzyna Perkowska.

Полицмейстеръ Ожиговъ. (1077)

7 Od Główney Dyrekcyi Kredytowego Ziemskiego Towarzystwa, ninieyszém ogłasza się, iż stosownie do artykułow 124 i 125 Postanowień Seymowych o Kredytowém Ziemskiém Towarzystwie, Listy Zastawne, pod literą *E*, z Nrami 96,854 i 96,964, każdy z należącemi do nich 5ciu kuponami, także i same kupony pierwszey i drugiey połowy przeszłego 1831 roku, również pierwszey i drugiey połowy teraźnieyszego 1832 roku, i nakoniec z pierwszey połowy przyszłego 1833 roku od następujących Listow Zastawnych:

Litera *A*, N. 156,895
— *B*, — 155,554 — 155,545
— — — 155,546 — 154,465
— *C*, — 119,082 — 119,083
— — — 119,084 — 119,085
— — — 119,086 — 119,087
— — — 119,088 — 119,089
— — — 9.400 — 11,755
— — — 72,186 — 119,096
— *D*, — 19,819 — 19,826 — 129,136
— *E*, — 113,426 — 133,427 — 133,438
— — — 133,429 — 23,707 — 24,734
— — — 24,425 — 81,322 — 82,092

są własnością Antoniego Ostrowskiego, które zgorzały, w zdarzonym pożarze, w miesiącu kwietniu, t. r., i dla tego on podał do Główney Dyrekcyi prośbę, o sporządzenie mu Duplikat. Zatém Dyrekcya prosi wszystkie te osoby, któreby do własności wspomnionych Listow Zastawnych i Kuponow, rościły jakiekolwiek pretensyi, ażeby z niemi w przeciągu jednego roku, licząc od dnia 1go lutego 1832 roku, jak od czasu pierwszego ogłoszenia, nieodmiennie stawiły się do Główney Dyrekcyi, będącey w Warszawie; w przeciwném zaś zdarzeniu pomienione Listy Zastawne i Kupony znikczemnionemi zostaną, a na mieysce ich wydane będą Duplikaty.

Sprawujący obowiązek Prezesa Ignacy Cieszkowski. Pisarz Drewnowski.

1831 roku
grudnia 10 dnia
M. Warszawa. (12)

Rada Mieyska Wileńska ma honor ninieyszém uwiadomić, że tuteysi Wexlarze od 1go po d. 8 teraźnieyszego Septembra Kurs monet następnych pokazali takowy: za dukat nowy daią r. 10 k. 65, a sami przedaią po r. 10 k. 85; za dukat stary daią r. 10 k. 55, a sami przedaią po r. 10 kop. 55, za imperyał daią rub. 38, a sami przedaią po r. 38 k. 50; za pół imperyał daią rub. 19, a sami przedaią po rubli 19 kop. 25, za rubel srebrny całkowy daią rubli 3 kop. 63; a sami przedaią po rub. 3 kop. 68 i za rubel srebrny drobną monetą daią po rubli trzy kop. 70 assygnacyami.

Виленской Городской Думы Гласный Веперъ.

Письмоводитѣль Позлѣвичъ.

Drukarnia A. Marcinowskiego.

Dozwala się drukować. Wilno. 1832. d. 5 Września.

Cenzor *Leon Borowski.*